

**การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น***
**Development of Teaching Package on the Four Iddhipada
for Matthayomsueksa 3rd Students, Huay Yang Witthayasan
School, Khon Kaen Province**

พระศุภเดช ธมฺมธโร (สัตถภาพ), สมควร นามสีฐาน และประยูร แสงใส
Phra Suphadet Dhammatharo (Saththaphon), Somkhuam Namseethan and Prayoon Saengsai
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: suphadetsaththaphon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของชุดการสอนเรื่อง อิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3) ประเมินพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้ของชุดการสอนเรื่อง อิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นชุดการสอน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์และแบบวัดพฤติกรรม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Pre-Test, Post-Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นก่อนนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเรื่อง อิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีประสิทธิภาพของกระบวนการ/ผลลัพธ์ (E1/E2) เท่ากับ 81.25/89.38 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้

*ได้รับบทความ: 3 กุมภาพันธ์ 2564; แก้ไขบทความ: 9 พฤษภาคม 2564; ตอรับตีพิมพ์: 21 มิถุนายน 2564

Received: February 3, 2021; Revised: May 9, 2021; Accepted: June 21, 2021

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น หลังจากที่ผ่านมาการจัดการเรียนการสอนแล้ว ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอน โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกๆ ด้านเมื่อเรียงลำดับตามความเข้าใจแล้ว นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบความร่วมมือ ด้านการสอนเนื้อหาสาระเข้าใจง่าย และการวัดและประเมินผล

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดการสอน; ชุดการสอน; อิทธิบาท 4

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the development of the instructional package on the Four Iddhipāda Dhammas, 2) to compare the learning achievement before and after learning management on the Four Iddhipāda Dhammas for students in Mathayom 3, 3) to study the learning behaviors on the Four Iddhipāda Dhammas for students in Mathayom 3 of Huayyangwittayasan School, Khon Kaen Province. This study was conducted by means of the experimental research methodology and selected a specific samples method included 16 third year secondary school students. The research tools were the instructional package, achievement tests and behavioral tests. The statistics used in analyzing the data were: Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation. (Pre-Test, Post-Test).

The research results were as follows:

1. The development of the instructional package. The results of the pre-test indicated that students understood the Four Iddhipāda Dhammas at the moderate level and after post-test, they understood at a well as they were able to answer the test.
2. The comparative results of the learning achievement before and after being taught indicated that the post-test score was higher than that of the pre-test with the statistical significance level of 0.05.
3. The development of the instructional package on the Four Iddhipāda Dhammas after being applied in the learning process leads to the understanding of the behaviors

towards the instructional package that the students have the behaviors at the highest level in all studied aspects ranked from understanding cooperative learning, teaching, easy contents and, assessment and evaluation.

Keywords: development of instructional package; instructional package; Four Iddhipada Dhammas

1. บทนำ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคนของชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลสอดคล้องกับประเทศ 4.0 และโลกในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบูรณาการกับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม ที่นำไปสู่การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ หรือสร้างนวัตกรรมต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต การใช้ทักษะการคิดเชิงคำนวณ ความรู้ทางด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีและการสื่อสารในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างเข้าใจสภาพที่เป็นอยู่และการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การจัดการและปรับใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพอย่าง

สร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การพัฒนาชุดการสอน คือ กระบวนนำสื่อต่างๆ ที่หลากหลายที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ได้จัดวางไว้อย่างเป็นระบบระเบียบแล้ว ซึ่งเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ เป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเสริมสร้างกระบวนการกลุ่มภายในชุดการสอน ประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน เนื้อหากิจกรรม สื่อประสมและเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดสื่อประสมสำเร็จรูป ที่ได้รวบรวมสื่อการสอนไว้อย่างสมบูรณ์ตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้มีความสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน อำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการสอน โดยที่ครูไม่ต้องเตรียมสื่ออย่างอื่นให้วุ่นวาย ซึ่งภายในชุดการสอนนั้นจะมีสื่อและข้อเสนอแนะในการดำเนินการสอนอยู่แล้วโดยจัดไว้เป็นชุดๆ พร้อมทั้งจะให้ครูนำไปใช้ในการสอนได้โดยทันทีไม่ต้องเตรียมอะไรยุ่งยาก ซึ่งเป็นผลดีและรวดเร็วสำหรับครูได้เป็นอย่างดี (พระอธิการมาวิน จันทธมโม, 2561) การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อเสริมทักษะในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์

จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) ฉันทะ คือเป็นข้าศึกกับความเบื่อหน่าย ทำให้ไม่เบื่องาน ไม่ท้อถอย มีกำลังใจต่อสู้ป้องกันสร้างสรรค์สิ่งที่ตนรัก 2) วิริยะ คือ ก้าจัดความเกียจคร้านทำให้งานต่อเนื่อง เช่น นักเรียนมีงานที่ครูผู้สอนสั่งการบ้านแล้วส่งให้ครบตามจำนวน นักเรียนไม่เกียจคร้านต่อหน้าที่ของตนเองให้สมบูรณ์ 3) จิตตะ คือ ทำให้ทราบความเป็นไปของงานอยู่เสมอ เมื่อมีปัญหาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันท่วงที 4) วิมังสา คือ ช่วยให้ทำงานไม่ผิดพลาด และทำให้มองเห็นลู่ทางที่จะทำงานให้ได้ผลดีจะเห็นได้ว่า ฉันทะ และวิริยะ เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเผชิญปัญหา อุปสรรคในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยมีจิตตะและวิมังสาเป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้การเอาชนะปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในที่สุดแล้วก็จะช่วยเสริมให้บุคคลมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคมากขึ้นนั่นเอง เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมทั้งความคิดเห็นและการกระทำภายในสถานการณ์ที่กำหนด ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแก้ปัญหาร่วมกัน เกิดการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (พระมหาชินกฤต จีรวีโส, 2561, หน้า 54)

ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น เพราะทุกวันนี้โลกพัฒนาก้าวไกลอย่างมากและรวดเร็วทันใจมีการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น เฟสบุ๊ค เป็นต้น ทำให้เด็กบางคนจ้องมองแต่โทรศัพท์เล่นแต่เกม ไม่ค่อยสนใจครูผู้สอนเท่าไร ทำให้เด็ก

ไม่ตั้งใจเรียน เด็กพูดจาไม่มีหางเสียง ไม่รู้จักกาลเทศะ พูดจากร้าวร้าว ไม่รู้จักผู้ใหญ่ เอาแต่ใจตัวเอง ทำให้เด็กห่างไกลพระพุทธศาสนา เหตุเพราะครูไม่ได้นำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กนักเรียนได้ซึมซับคุณธรรมเหล่านั้น เด็กบางคนไม่รู้ด้วยซ้ำว่าพระพุทธศาสนาคืออะไร ศีล 5 มีอะไรบ้าง หลักธรรมแห่งความสำเร็จคืออะไร เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทันสมัย ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้น ให้เด็กมี 1) ทักษะแก้ปัญหา 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) ทักษะการพัฒนานวัตกรรม ในการหาความรู้ด้วยตนเอง 4) ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการใช้ชีวิตที่มีค่า โดยที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน จึงจำเป็นต้องเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาสอดแทรกมาประยุกต์ใช้เข้าไปในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนายิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น

ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของชุดการสอนเรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อประเมินพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้ของชุดการสอน เรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นชุดการสอน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์และแบบวัดพฤติกรรม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้ศึกษาได้จัดทำเครื่องมือ ประกอบด้วย การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 ชุด 8 ชั่วโมง ได้แก่ 1) ชุดการสอน ที่ 1 เรื่อง ฉันทะ จำนวน 2 ชั่วโมง 2) ชุดการสอน ที่ 2 เรื่อง วิริยะ จำนวน 2 ชั่วโมง 3) ชุดการสอน ที่ 3 เรื่อง จิตตะ จำนวน 2 ชั่วโมง 4) ชุดการสอน ที่ 4 เรื่อง วิมังสา จำนวน 2 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 รูปแบบการศึกษา One group (Pre-Test) - (Post-Test) Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน (Inotructional Package)	ทดสอบหลังเรียน (Post-Test)
ตัวอย่าง	T1	X	T2

เมื่อ T1 แทน การทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pre-Test)

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน

T2 แทน การทดสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Post-Test)

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์

จังหวัดขอนแก่น เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

6. แบบประเมินพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง อธิปไตย 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 ข้อ รวม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอธิปไตย 4 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่ามาสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นก่อนนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเรื่อง อธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยยางวิทยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น พบว่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการ/ผลลัพธ์ (E1/E2) เท่ากับ 81.25/89.38 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอน เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. จากการทดลองใช้ชุดการสอน พบว่า พฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนเรื่อง อธิบาท 4 โดยภาพรวม มีพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกๆ ด้าน เมื่อเรียงลำดับตามพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหา สารเข้าใจง่าย และการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ซึ่งอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. หลังจากการสอนโดยใช้ ชุดการสอน ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา สังคมศึกษาในสาระที่ 1 คือ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในหน่วยที่ 3 หลักธรรมทาง พระพุทธ

ศาสนา ที่ได้ทดลองใช้ชุดการสอนเรื่อง อธิบาท 4 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สามารถหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่วิเคราะห์จากการทำใบงาน คิดเป็นร้อยละ 89.38 การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 81.25 และประสิทธิภาพทางการศึกษา หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.38 ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีค่าที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผู้วิจัยได้นำหลัก ธรรมการสอนของพระพุทธเจ้า คือ พุทธวิธีการสอนของพระพุทธเจ้าหรือ ที่เรียกว่า “พุทธลีลา ในการสอน” ซึ่งการสอนของพระพุทธเจ้าแต่ละ ครั้ง แม้ที่เป็นเพียงธรรมีกถา หรือการสนทนาทั่วไป ซึ่งมีใช้คราวที่มีความมุ่งหมายเฉพาะพิเศษ ก็ จะดำเนินไปอย่างสำเร็จผลดี ซึ่งสอดคล้องกับ พระอริการโสภณ ปิยธมโม (กิ่งแก้ว) (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์ ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ตามหลักอธิบาท 4 เป็นการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มา บูรณาการและปรับประยุกต์ใช้ในการบริหาร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์ ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ พัฒนาบุคลากร ให้มีศักยภาพและได้รับความรู้ ทักษะความสามารถ ในการเรียนรู้การทำงานได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากสิ่งแวดล้อมสังคม โดยเฉพาะผู้เรียนจะต้องได้ รับความเอาใจใส่จากครูอาจารย์ เพราะฉะนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องมีศักยภาพที่จะมี

แนวทางการจัดการเรียนการสอน มีความสำคัญต่อการบริหาร เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ได้วางแผนไว้

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง อธิติบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนจนครบทุกชุดการเรียนการสอนแล้ว นำคะแนนจากการทำกิจกรรมทำใบงาน คะแนนเต็ม 100 คะแนนและการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน คะแนนเต็ม 100 คะแนนในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมคะแนน 200 คะแนน ที่ผ่านการเรียนการสอนส่วนใหญ่และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนแตกต่างกันโดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับพระอธิการมาวิน จันทมโม (อ้วนจี) (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอน คือ กระบวนนำสื่อต่างๆ ที่หลากหลายที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่ได้จัดวางไว้อย่างเป็นระบบระเบียบแล้ว ซึ่งเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์เป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเสริมสร้างกระบวนการกลุ่มภายในชุดการสอนประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน เนื้อหากิจกรรม สื่อประสมและเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดสื่อประสมสำเร็จรูปที่ได้รวบรวมสื่อการสอนไว้อย่างสมบูรณ์ตาม

แบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้มีความสัมพันธ์กันและมีความคุ้มค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน อำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการสอน โดยที่ครูไม่ต้องเตรียมสื่ออย่างอื่นให้วุ่นวาย ซึ่งภายในชุดการสอนนั้นจะมีสื่อและข้อแนะนำในการดำเนินการสอนอยู่แล้วโดยจัดไว้เป็นชุดๆ บรรจุอยู่ในซองหรือกล่อง พร้อมทั้งจะให้ครูนำไปใช้ในการสอนได้โดยทันทีไม่ต้องเตรียมอะไรยุ่งยาก ซึ่งเป็นผลดีและรวดเร็วสำหรับครูได้เป็นอย่างดี

3. พฤติกรรมที่มีต่อชุดการสอนโดยใช้ชุดการสอน ที่ผ่านการเรียนการสอนส่วนใหญ่ นักเรียนมีปฏิกริยาต่อการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหา สาระเข้าใจง่าย และการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับพระครูสุวรรณฉัตรวิมล (ทองดี วชิรวโร) (5260) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การประยุกต์หลักอติบาท 4 ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา” ด้านวิริยะ (ความเพียร) พบว่า แนวคิดอติบาท 4 เกื้อหนุนกัน เช่น เกิดฉันทะ มีใจรักแล้วก็ให้พากเพียรเมื่อพากเพียรแล้วก็เอาใจใส่เสมอ และเปิดช่องให้ปัญหาพิจารณาไตร่ตรองวิธีการประยุกต์อติบาท 4 ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้บริหาร ครู จัดกิจกรรมแทรกเพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของหลักอติบาท 4 ในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรมคุณธรรม จริยธรรม ทุกวันหน้าเสาธง แทรกเรื่องของบุคคลหรือนักเรียน ผู้ประสบผลสำเร็จในการเรียน ได้คะแนนระดับดีเยี่ยม ความพึงพอใจในการใช้ชุดการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่ดีและมีพัฒนาการเรียนรู้นัก

ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

6. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการพัฒนา เรื่อง อธิธินาถ 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนเรื่อง อธิธินาถ 4 สามารถพัฒนาในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ จึงส่งเสริมให้ครูนำชุดการสอน เรื่อง อธิธินาถ 4 นำไปใช้พัฒนาในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

1.2 ครูที่ใช้ชุดการสอนเรื่อง อธิธินาถ 4 ควรศึกษาและทำความเข้าใจ ในการใช้ชุดการสอน เรื่อง อธิธินาถ 4 เพื่อให้เกิดความชำนาญเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน และเพื่อนำไปพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไป

1.3 ควรมีการวัดและประเมินผลของนักเรียนตามสภาพความเป็นจริง เพื่อการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อผู้เรียนสืบต่อไป

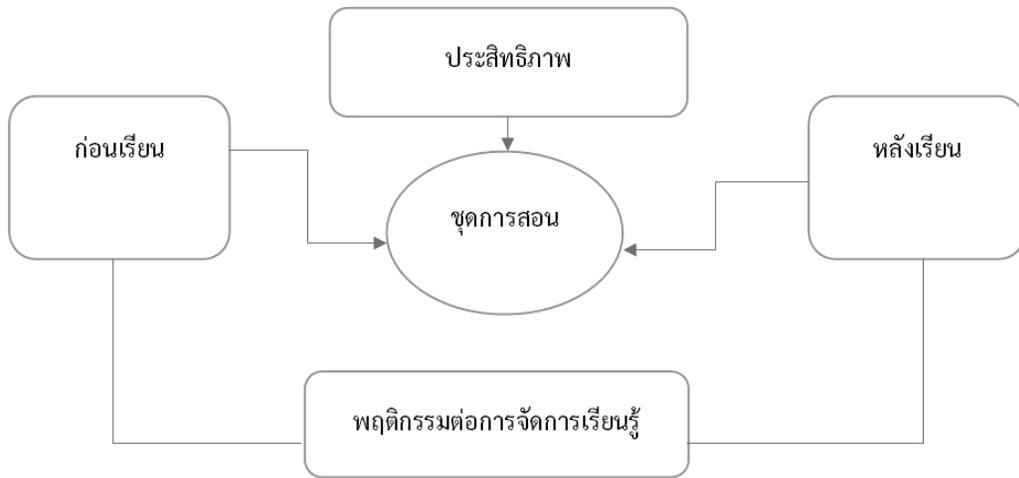
2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาชุดการสอนในรายวิชาอื่นด้วย เช่น วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2.2 ควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องในเรื่องการเรียนการสอนในระยะยาวหลังจากที่ได้เสร็จสิ้นการทดลองสอนไปแล้วในแต่ละครั้ง เพื่อดูว่าการเรียนการสอนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง อธิธินาถ 4 ไปแล้วยังคงอยู่กับนักเรียนมากน้อย อย่างไร

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง อธิธินาถ 4 ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการเรียนการสอนของนักเรียน ก่อนที่จะได้รับการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง อธิธินาถ 4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดการสอนเรื่อง อธิธินาถ 4 ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่รับการเรียนการสอน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง อธิธินาถ 4 ในการเรียนการสอนมีพฤติกรรมสูงกว่าการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชุดการเรียนการสอนของครูประจำรายวิชาเป็นลำดับต่อไป

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

พระครูสุวรรณฉวีวงศ์ (ทองดี วชิรวีโส). (2560). *การประยุกต์หลักอภิปาบท 4 ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาชินกฤต จีรวีโส (รูปสะอาด). (2561). *การประยุกต์ใช้หลักอภิปาบท 4 ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตุม ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระอธิการมาวิน จนทนมโม (อ้วนจี). (2561). *การพัฒนาชุดการสอนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโดยใช้พุทธวิธีการสอนเรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านผึ่งวิทยาคม จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระอธิการโสภณ ปิยนมโม (กิ่งแก้ว). (2560). *ประสิทธิผลการบริหารศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ตามหลักอภิปาบท 4 สังกัดสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอำนาจเจริญ*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

